

Stukken voor de Redactie
te zenden vóór den 15en
der maand aan:

G. D. DUURSMA,
Achter de Hoven 114 bis.
LEEUWARDEN.

Redactie:

G. D. DUURSMA.

Girorekening
No. 133660 • UTRECHT

Alle correspondentie te
richten aan het Secretariaat

Adres :

Mej. J. J. E. v. d. THOORN.
Amalia van Solmsstraat 80.
DEN HAAG.

Bes tuur: A. F. H. BUINING, Voorzitter. Hohorst, Hamersveld; Mej. J. J. E. v. d. THOORN, Secretaresse, den Haag; CHR. F. W. SLIPER, Penningmeester, Utrecht, Homeruslaan 52; G. D. DUURSMA, Leeuwarden. Achter de Hoven 114 bis; M. W. B. VAN OOSTEN, Den Haag, de Ruyterstraat 18.

ZUID-AFRIKAANSCH SUCCULENTE REISHERINNERINGEN.

I. DE BOTANISCHE TUIN TE STELLENBOSCH (5).

Afb. 1-5.

Door

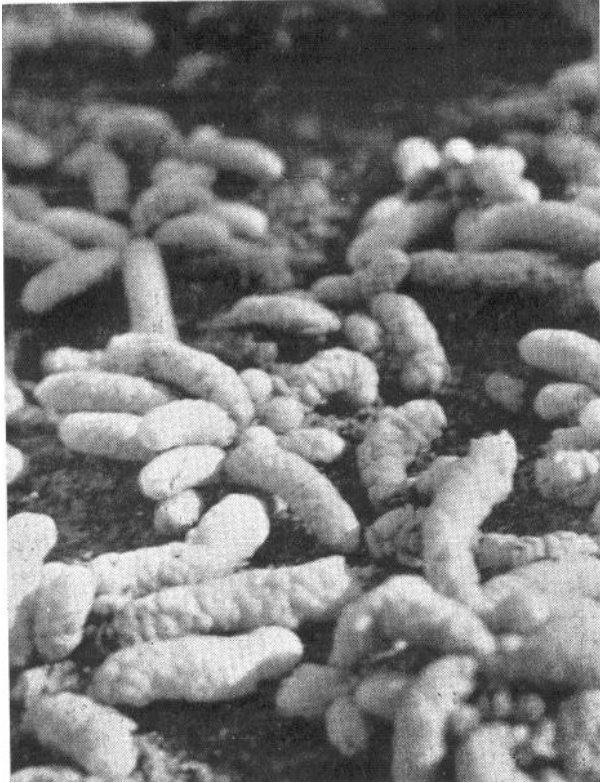
Mia C. Karsten.

Naverwant aan de Aizoaceae is de familie der Portulacaceae, waartoe o.a. het gen. *Anacampseros*, een niet zeer uitgebreid geslacht, dat tot op een enkele Australische soort na, tot Zuid- en Zuidwest-Afrika is beperkt, behoort. Typisch is de beteekenis van den naam *Anacampseros*, n.l. „liefde terugbrengende plant“ (van het Grieksche *anakampto* = terugbrengen en *eros* = liefde). Vermoedelijk wordt door de inboorlingen een dergelijke eigenschap aan een of meer hiertoe behoorende soorten toegeschreven, hetgeen Linnaeus er dan toe bracht dit geslacht aldus te benoemen.

We vonden op Stellenbosch een paar *Anacampseros*-soorten van de sectie *Avonia*, zeer dwergachtige, succulente plantjes met enkele of vertakte stammetjes, welke geheel door zilverig witte, perkamentachtige, schubvormige nevenblaadjes of stipulae, welke dakpansgewijze over elkaar heen grijpen, zijn bedekt. Die stipulae zijn niet zonder beteekenis in het leven van deze droogte-planten, doch bezitten het vermogen, doordat ze hygroscopisch zijn, om regen en dauw te absorbeeren. We hoeven wel niet nader uiteen

te zetten, dat deze bijzondere inrichting bedoeld is als aanpassing aan het uiterst droge klimaat, hetwelk de streken kenmerkt, waarin deze typische dwergplanten voorkomen.

Maken de plantjes den indruk geheel van bladeren verstoken te zijn, zoo zijn deze in werkelijkheid toch wèl aanwezig, zij het in zeer gereduceerden vorm en zorgvuldig weggestopt onder de schubben, welke de stammetjes bedekken!

Afb. 3. *Anacampseros papyracea* E. Mey, „haasieskost“. Botanische Tuin te Stellenbosch, October 1933.

Photo Mía C. Karsten.

De bloempjes, waarmede de soorten van het gen. *Anacampseros* zich tooien, zijn meest klein en onaanzienlijk: bij sommige soorten blijven ze, evenals de blaadjes, onder de stipulae verscholen.

Verder onderscheiden de soorten van de sectie *Aoonia* zich veelal door dikke, knolvormige wortels.

Van de tot de succulentenverzameling op Stellenbosch behorende soorten moge allereerst worden genoemd de ook hier te lande wel gekweekte (in onze horti bijv. zal deze soort wel aanwezig zijn) **A. papyracea** E. Mey, een zeer interessant gewasje, bestaande uit potlooddikke, geheel door witte schubben bedekte, opgerichte of meer liggende stammetjes. De bloempjes, welke evenals de uiterst kleine blaadjes onder de schubben tot ontwikkeling worden gebracht, komen niet naar buiten. Volgens Schönland zijn de bloemen van **A. papyracea** bijna altijd cleistogaam, d.w.z. dat ze gesloten blijven en daardoor geheel op zelfbestuiving zijn aangevoerd, wat mogelijk is, doordat de meeldraden. zóó zijn geplaatst, dat het stuifmeel vanzelf op den stempel kan geraken.

Deze typisch witte plant wordt met een zekere voorliefde ook als een merkwaardig voorbeeld van aanpassing aan de omgeving aangehaald. Ongetwijfeld zullen de witgeschubde **stammetjes** op een met kwartskiezels bezaaiden bodem vrijwel onzichtbaar zijn en zelfs voor een geroutineerd botanicus moeilijk te vinden. Maar toch mag deze kleine **Anacampseros** niet als een typische kwartsplant worden beschouwd, 'aangezien ze ook op donkergekleurd gesteente voorkomt, waar ze uiteraard veel meer in het oog valt. We hebben dit plantje destijds aangetroffen in het Karroo-reservaat te Whitehill bij Matjesfontein (Westelijke Karroo), groeiend op grijsachtigen grond (verweerde schiefer van het Dwyka-conglomeraat).

Door een vroegeren directeur der Royal Botanic Gardens te Kew, Sir W. T. Thistleton-Dyer, werden de witgeschubde stammetjes van dit gewas met de excrementen van bepaalde vogels vergeleken en wanneer men de hierbij afgedrukte photo, welke we destijds op Stellenbosch maakten, beziet, zal men toch moeilijk kunnen zeggen, dat die vergelijking als ieder andere nogal mank gaat. ., de overeenkomst met vogeluitwerpselen is waarlijk treffend. De aanhangers van de mimicry-theorie voeren gaarne die gelijkenis als een onweerlegbaar bewijs daarvoor aan, daar immers de vogels hunne uitwerpselen niet enkel en alleen op witten grond deponeren.

Dat plantenetende dieren 'zich door die goedgeslaagde imitatie toch niet laten foppen, zou men kunnen opmaken uit het feit, dat de plantjes dezer soort (en mogelijk ook van aanverwante soorten) in de streken, waar ze groeien, wel „haasieskost" worden genoemd, zooals door Marloth in zijn aardige, maar helaas uitverkochte boekje „Dictionary of the Common Names of Plants" (Cape Town,

1917) wordt vermeld. Een andere inheemsche benaming voor deze soort e.a., eveneens aan dit werkje ontleend, is „moerplantje” 8), hetgeen hierop zoude duiden, dat de plantjes als een soort gist voor de bereiding van „moerbolletjes” 8) worden gebruikt, welke functie echter niet nader wordt verklaard:

A. papyracea onderscheidt zich door een wijd verbreidingsgebied; ze komt o.a. voor in de Westelijke Karroo (zoo reeds boven gemeld), in de Robertson Karroo (o.a. bij Willowmore), in Klein-Namaqualand en ook in Zuidwest (Klein-Karas, Warmbad in Groot-Namaqualand).

Een heel uitzonderlijke soort hebben we in **Anacampseros Buderiana** von Poelln., met zeer kleine, bijna ronde stammetjes, dicht opeengehoopt tot ronde klompen. Blijkens de gegevens op het etiket, werd deze soort in het Richtersveld, alsook in Zuidwest, bij Kubus, gevonden. Als derde noteerden we een **Anacampseros sp.** (nog ongedetermineerd) van Van Rhynsdorp, een uit zeer fijne, puntig toeloopende, geschubde stammetjes bestaand plantje, dat, met verscheidene, op lange, eveneens geschubde steeltjes prijkende, heel zachtbruine bloemknoppen, welke veel grooter en dikker zijn dan de stammetjes (wat een typisch effect maakt!), was getooid. Het is ons niet bekend, of de knoppen dezer species zich al dan niet openen. Maar in elk geval hebben we hier met een zichtbaar bloeiende soort te doen.

(Wordt vervolgd.)

HET ENTEN VAN CACTUSSEN.

In elk handboek over het kweken van cactussen worden naast beschouwingen over het zaaien en het stekken aanwijzingen gegeven voor het enten van cactussen. Dit werk is niet moeilijk; het lijkt zelfs heeleenvoudig en toch mislukken vele entingen, door onze leden verricht. Het is daarom misschien wel goed het entvraagstuk nog eens nauwkeurig te behandelen.

Over de wenschelijkheid van het enten van cactussen zijn de meeningen nogal verdeeld. Vooral in den tijd, toen men voor een paar kwartjes de prachtigste importen op de markt kon koopen,

8) Ma r l o t h schrijft „moerplantje” en „moerbolletjes”, dus met zuiver Nederlandschen uitgang. Waar het hier om Afrikaansche benamingen gaat, meenden we goed te doen den uitgang dienovereenkomstig te veranderen.

vonden velen het enten, evenals het zaaien een bezigheid, die te veel tijd en zorg vereischt. Het grootste gedeelte van deze importen, kwam in verkeerde handen en tienduizenden cactussen zijn toen in Europa verloren gegaan. Nu wij een kleine kern van werkelijke liefhebbers hebben overgehouden en de importzendingen tot het verleden behooren, komt er ook weer meer belangstelling voor de juiste behandeling van succulenten en daardoor komt vanzelf het entvraagstuk naar voren.

In het algemeen kan men zeggen, dat slechts die cactussen geënt moeten worden, die anders niet, of heel slecht groeien en bloeien. Er zijn namelijk vele soorten, die ongeënt in ons klimaat niet gekweekt kunnen worden. Het is nu eenmaal een eigenschap van den liefhebber, als hij succes heeft met de eenvoudige en gemakkelijke soorten, te hunkeren naar meer zeldzame en moeilijker te kweeken planten. Blijkt men inderdaad de kweekwijze van cactussen „door“ te hebben, dan komt men naast het zaaien en stekken onherroepelijk tot het enten.

Men krijgt van den een of anderen liefhebber een stek met de mededeeling, dat die eigenlijk geënt moet worden, of een mooie plant heeft in een kouden winter, waarin weinig gestookt kon worden, een knauw gekregen, zoodat haar, gelukkig nog gave, top slechts door enten te redden is en dan staat men plotseling voor de noodzakelijkheid om tot enten over te gaan. Onderstammen heeft men niet bij de hand en men weet ook niet, welke onderstam gebruikt moet worden, men haalt op goed geluk een *Cereus* bij een kweeker of bij een anderen, liefhebber en verricht de enting verder volgens de regelen van de kunst en met de meeste zorg. Na eenigen tijd blijkt, dat de enting, is mislukt en gewoonlijk wordt dan het enten veroordeeld.

Om dit laatste te voorkomen, zou ik iederen cactusliefhebber willen aanraden bij zijn verzameling een aantal goede onderstammen te kweken. Er is nog voldoende zaad bij handelaars in ons land te krijgen, er is ook niets op tegen om bij een kweeker een aantal onderstammen te bestellen, die als moerplanten gehouden worden. Laat deze planten eenige jaren goed groeien tot het krachtige exemplaren geworden zijn en snijdt ze dan in mooten van ongeveer 6 cm lengte. Deze stukken moeten als stekken behandeld worden. De kop is, na beworteld te zijn, 'direct een goede onderstam, de mooten leveren weldra krachtige spruiten, die elk jaar voorzichtig verwijderd en vervolgens beworteld moeten worden. De moerplan-

ten gaan jaren lang door met het produceeren van stekken. Op deze wijze kweekt men krachtige, gezonde onderstammen, waarop 'een enting zelden zal mislukken, terwijl gewoonlijk bij te snel getrokken of slecht bewortelde onderstammen de enting mislukt, of de onderstam in den winter met plant en al verloren gaat.

Bestelt U dus nu nog wat zaad of planten, dan kunt u in de volgende jaren zelf goede onderstammen kweken, welke een eerste vereischte zijn voor het met succes enten van cactussèn. Ik wil u in hoofdzaak aanraden: *Cereus Spachianus*, *Jusbertii*, *peruvianus*, *macrogonus*, *dayami*, indien deze tenminste te krijgen is en *Opuntia ficus indica*. Bij de bespreking van de techniek van het enten kom ik nader op deze onderstammen terug.

A. F. H. BUINING.

HET LEEKENHOEKJE.

*Correspondentie, die op deze rubriek betrekking heeft
s. v. p. zenden aan J. J. E. van den Thoon,
Amalia van Solmssfraat 80, Den Haag.*

HET OVERWINTEREN IN EEN KOUDEN KAS.

Nu de mogelijkheid bestaat, dat we ook den volgenden winter niet over voldoende kolen zullen kunnen beschikken om onze kasjes te verwarmen, lijkt het mij noodig, nog eens op het overwinteren van onze planten terug te komen.

In het vorige Leekenhoekje, vertelden twee leden over hun ervaringen van den afgeloopen winter, waarbij bleek, dat de meeste succulenten in een vochtige ruimte een temperatuur van 4° à 5° C. onder nul niet kunnen verdragen, maar dat deze planten, wanneer zij volkomen in rust zijn, dezelfde koude wel kunnen doorstaan op een goede droge standplaats.

Vochtig zijn in ons land alle bakken of kasjes, die op den beganen grond zijn gebouwd. Kamerkasjes met vochtigen turfmolm of kamerkasjes, waarin de planten bij den aanvang van den winter zijn geplaatst en die daarin nog een paar maal zijn begoten, moeten ook als een vochtige verblijfplaats worden beschouwd. Alleen planten, die na September volkomen droog zijn gehouden, hebben in een onverwarmd vertrek door de koude van den vorigen winter niet geleden.

De Heer S l i j p e r heeft verschillende *Haworthia's* verloren, geplaatst in een kamerkasje op de zolderverdieping. Hij merkte op, dat deze planten tot dezelfde groepen en ook tot dezelfde soorten behoren, die het jaar te voren bij den Heer D u u r s m a niet bevroren zijn. Er bleef in dat kasje slechts één plant in leven: deze had in September haar wortels verloren en was dus veel droger dan de andere planten den winter tegemoet gegaan. De stek zag er bruin en akelig uit; doch is nu, na opgepot te zijn, weer aan het opknappen.

Een onzer leden te Amsterdam moest tengevolge van de mobilisatie zijn planten, waarbij ook zijn Mesemzaailingen (*Faucaria tigrina*, *Pleiospiloa Bolusii*, *Lithops pseudo-truncatella*, *Mundtii*, *Mickbergensis* en *Fülleri*) een half jaar lang in den steek laten, zonder ook maar even voor 'hen te kunnen zorgen of hen een beetje water te kunnen geven. In October had hij gelegenheid alles in huis pnder te brengen, doch dit was het eenige, wat hij doen kon, behalve hopen, dat het niet al te hard zou gaan vriezen. Het heeft hard gevoren en de schade viel gelukkig erg mee; ook wat het zaaigoed betreft. De kleinste zaailingen waren verdwenen, wellicht door gebrek aan vocht, doch hij hield nog aardig wat over. Alleen *Lithops Fülleri* liet hem in den steek, daarvan bleef slechts één exemplaar in leven.

In de Duitsche tijdschriften is in den laatsten tijd het overwintervalsvraagstuk ook behandeld en wel door liefhebbers, die gewoon zijn hun planten geen verwarming te geven. De Heer B u x b a u m beschrijft in *Beiträge zur Sukkulantenkunde und Pflege*, 1940 aflevering 3, pag. 67, hoe zijn planten den kouden winter hebben doorstaan: welke soorten wel en welke niet geleden hebben. *Oreocereus Celsianus*, *Ferocactus latispinus*, bijna alle *Mammillaria's*, *Dolichothele longimamma*, *Melocactus bahiensis*, *Astrophytum asterias*, *Lophophora Williamsii* en' vele andere, hebben tijdens de afwezigheid van den eigenaar een onverwachts ingevallen, strengen vorst doorstaan. Nu moet men niet al te veel waarde hechten aan de opsomming van de soorten, die wel of die niet tegen vorst bestand zouden zijn, want bij den Heer B u x b a u m bevroor een *Mam. Ritteri*, doch in hetzelfde bakje bleef een ander exemplaar van gelijken ouderdom in leven. Geplaatst naast elkander bevroor een *Mam. elegans* en een tweede niet. Hetzelfde gebeurde met twee stuks *Çoryph. clava*.

De Heer W. K r u g, in Zwitserland woonachtig, laat zijn ver-

zameling, die men een algemeene liefhebbersverzameling zou kunnen noemen, reeds 15 jaar lang zonder verwarming overwinteren. (Zie Kakteenkunde 1941, afl. 1, pag. 21.)

In Maart of in April worden de planten buiten in platte bakken geplaatst: in Augustus wordt het glas van de bakken genomen of wordt er dag en nacht flink gelucht. Zijn planten kunnen 5° C. vorst verdragen. Volkomen droog gehouden, schrompelen ze wel sterk in, doch dat is geen bezwaar, integendeel ze bloeien daardoor des te beter. Ze moeten echter in het najaar onbarmhartig droog gehouden worden, Geënte planten verdragen zulk een langdurige droogte niet. Ook moeten bij deze behandeling jonge planten een niet te sterk water doorlatend aardmengsel hebben, De Heer K r u g gebruikt twee deelen beukenbladgrond en een deel poreuse klei, (dat moet dus loss zijn of zandige kleigrond) gemengd met ouden humus. Ik vermoed, dat hij met dit laatste compost bedoelt. Hij schrijft, dat hij wel leergeld betaald heeft.

We moeten bij mededeelingen uit Zuid-Duitschland of uit Zwitserland niet vergeten, dat men het klimaat van deze landen niet kan verg'elijken met ons klimaat en dat het zonlicht in een bergland veel meer kracht heeft dan bij ons. Wij sturen niet zonder reden zieken of herstellenden naar Zwitserland! In ons land komen de meeste succulenten altijd licht te kort, cactussen, die in een stad op de derde verdieping of op een plat dak een onderkomen hebben gevonden, zijn al in gunstiger conditie dan hun soortgenooten in den tuin. De mooiste witbedoornde planten worden in Den Haag in de Wagenstraat op een plat dak gekweekt. De planten van den Heer B u x b a u m staan den geheelen zomer buiten. Hij woont in het Zuid-Oostelijk deel van Stiermarken, waar, zooals hij schrijft de zon een enorme hitte kan ontwikkelen. In September worden de planten tegen regen en nachtvorst beschut, tot November kunnen ze buiten blijven.

Wij weten, dat de natuur cactussen en vele andere vetplanten geschikt gemaakt heeft voor een hard klimaat met sterke wisselingen. Wij moeten trachten onze planten zoo sterk mogelijk te maken en daartoe behoort ook een koude overwintering, maar 5' vorst kunnen ze in ons land slechts bij hooge uitzondering en onder heele gunstige omstandigheden verdragen. Wij nemen met veel belangstelling kennis van de wijze, 'waarop anderen hun planten laten overwinteren, maar het is gevaarlijk een methode, die bij anderen succes heeft, zonder meer toe te passen. Ik weet, dat mijn plan-

ten 1° à 2° vorst kunnen verdragen, deze temperatuur kwam dezen winter en ook nog in Maart en April herhaaldelijk voor, doch ik zou niet graag willen, dat ze den volgenden winter een lagere temperatuur te verduren zullen krijgen.

J. J. E. v. d. THOORN.

HYMENOREBUTIA ALBOLANATA Buin. nov. spec.

Globosa vel breviter cylindrica, non nisi ex apice laeso 'gemmans, ca. 5 cm alta et ca. 3 cm diametro. Costae ca. 18, acutae, fere verticales, 8 mm inter se distantes. Areolae circulares, 1.5 mm diametro, apice albo-lanatae, glabrescentes, 1-1.5 mm inter se distantes.

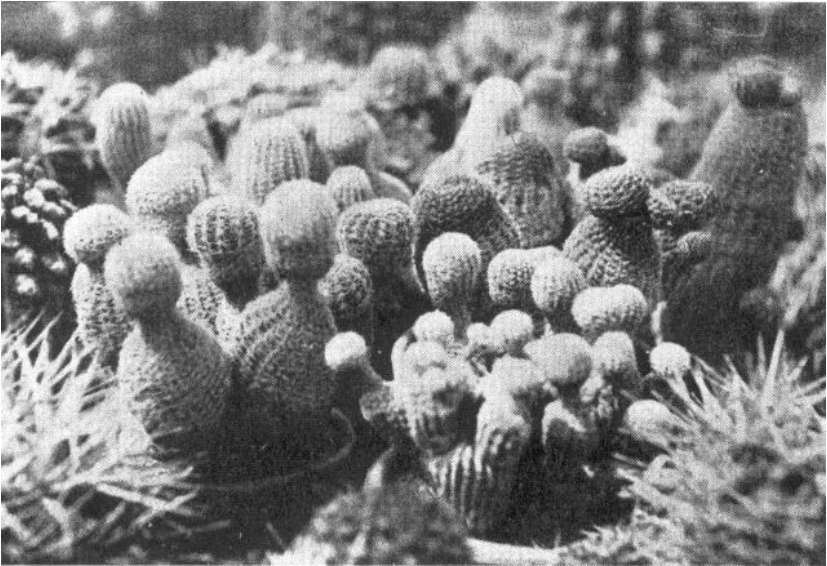
Aculei marginales geminati, pectinatim dispositi, totum corpus coeoperientes, rigidi, hispidi, albi, interdum apice fusco, 1.5-3 mm longi. Aculei centrales nulli. Alabastrum e latere corporis erumpens griseo-brunneo-pilosum. Flos 7 cm longus et latus. Receptaculum globosum 1 cm diametro, squamulis rubro-brunneis, triangularibus acuminatis, in axilla pilos lanuginosos griseo-brunneos foventibus praeditum. Tubus infundibuliformis brunneo-viridis squamulis rubro-brunneis, triangularibus acuminatis, gradatim longioribus, demum lanceolatis et in tepala exteriora transeuntibus, in axilla pilos usque ad 15 mm longos lanuginosos griseo-brunneos foventibus praeditus, pariete 2 mm crasso, intus basi viridis apicem versus pallescens, prope hymenium 16 mm diametens. Hymenium album. Tepala exteriora lanceolata, apice paulo dentata, extus rosea nervo obscurius roseo, marginem versus lutea, intus pallide lutea. Tepala interiora lanceolata, apice obtusa et paulo dentata, pallide lutea, nervo paulo obscuriore. Stamina tri-seriata cum tubo connata, seriei primae ex hymenio liberata, 14 mm longa, alba; seriei secundae 14-19 mm supra fundum tubi liberata, 19 mm longa, pallide viridia apicem versus alba; seriei tertiae 4-10 mm supra fundum liberata, 17 mm longa, viridia. Antherae ovoideae 1 X 1.5 mm, luteae. Stylus 25 mm longus, teres, 1.5 mm diametro, viridis, stigmatibus 14, viridibus, 5 mm longis. Fructus et semina ignota.

Patria: Argentina septentrionalis.

Het planten lichaam is bolrond tot kort cilindervormig en vormt geen spruiten, tenzij de top beschadigd wordt. De huidkleur is donkergroen met fijne lichter gekleurde puntjes. De hoogte bij normale behandeling, eventueel geënt, tot 5 cm en 3 cm in doorsnede. Ongeveer 18 ribben, die 2 mm hoog zijn en loodrecht, soms iets spiraalvormig links opgaan. Zij zijn vrij scherp van vorm en door vrij diepe inhammetjes verdeeld, waardoor de areolen als het ware op tepeltjes komen te staan. De ribben zijn ongeveer 8 mm van elkaar verwijderd. De areolen zijn rond en in doorsnede 1½ mm, 1-1½ mm van elkaar verwijderd. Zij zijn, vooral in den top,

met korte witte wol bedekt, waardoor deze een voor een *Hymenorebutia* dicht wollig aanzien heeft. De wol wordt op lateren leeftijd witgrijs en verdwijnt daarna geheel. De randdoorns, die de plant nauw omsluiten en vrijwel geheel bedekken, zijn paarsgewijs kamvormig gesteld, aan de basis nauwelijks verdikt, meer dolk vormig, stug, ruig, wit, (soms heeft een doortje een bruine punt), op lateren leeftijd glasachtig grijs.

Het bovenste paar is ca. $1\frac{1}{2}$ mm lang en gewoonlijk iets naar boven gericht, de volgende terzijde gerichte 4 paren zijn ca. 3 mm lang, het dan volgende paar, dat gewoonlijk iets naar onderen is gericht is ca. 2 mm lang, onderaan in het midden een doortje van ca. 2 cm lengte. Middendoorns zijn niet aanwezig.

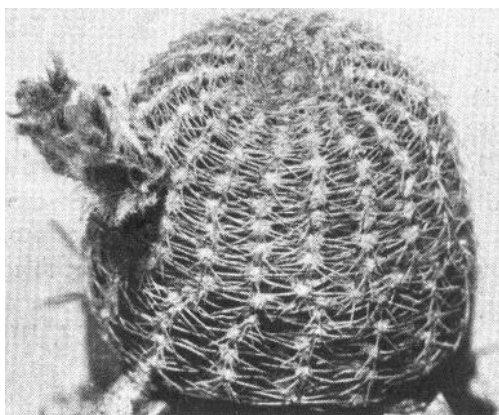
Hymenorebutia albolanata Buin. nov. spec.

Foto Buining.

De bloemknop ontspruit ter zijde van het plantenlichaam even boven het areool en is grijsbruin behaard.

De bloem is 7 cm lang in gesloten toestand en 7 cm breed bij volledige opening. Zij opent zich bij zonnig weer in de morgenuren en sluit zich den eersten dag omstreeks 4 uur. Na zich den volgende morgen weer geopend te hebben sluit zij zich 's nachts niet meer, totdat zij verwelkt. Bloeitijd 3 dagen. (Geobserveerd 20/23 Mei 1939).

Het vruchtbeginsel is rond en 1 cm in doorsnede. Het is bezet met roodbruine driehoekig toegespitste schubjes, $1\frac{1}{2}$ mm lang en 1 mm breed, die vrij vleezig zijn. In de oksels der schubjes groeit grijsbruine wolhaar, die tot 5 mm lang wordt. Microscopisch is waargenomen, dat deze wolharen ontstaan uit areooltjes. De bloembuis is trechtersvormig, bruinachtig groen van kleur en bezet met schubjes, die naar boven overgaan in de buitenste bloembladen, zij zijn onderaan driehoekig toegespitst van vorm en worden naar boven meer lancetvormig. Zij zijn lang 3-14 mm en breed $1\frac{1}{2}$ -3 mm. De kleur is roodbruin. In de oksels der schubjes groeien grijsbruine tot 15 mm lange wolharen, die de bloembuis vrijwel omhullen. Bloembuiswand 2 mm dik. De binnenwand, ook wel keel genoemd, is onderaan groen, naar boven geleidelijk vrijwel kleurloos. Het

Hymenorebutia albolanata **Buñ.** nov. spec. Geënte importkop.

Foto Buining.

hymen is wit. De doorsnede van de bloembuis bij het hymen is 16 mm. De buitenste bloembladen zijn aan de buitenzijde rose' gekleurd met een wat dieper rose getinte nerf, terwijl de kleur naar de kanten geel wordt, de binnenzijde is lichtgeel van kleur. De blaadjes zijn lancetvormig, 34 mm lang en 10 mm breed, aan den top iets getand. De binnenste bloembladen zijn lichtgeel, met een iets donkerder getinte nerf, lancetvormig, 30 mm lang en 10 mm breed, terwijl de top stomp en iets getand is.

De meeldraden zijn voor een deel 'met den binnenwand van de bloembuis vergroeid en komen in drie groepen vrij.

Groep 1 komt vrij op 'het hymen. Het vrijstaande gedeelte is '14 mm lang en wit van kleur. Groep 11 komt vrij op 14~ 19 mm boven den bodem van de bloembuis, is 19 mm lang en onderaan licht-groen, naar boven wit van kleur. Groep 111 komt vrij op 4~10 mm van den bodem van de bloembuis, is 17 mm lang en groen van kleur.

De helmknopjes zijn ovaal, 1 mm lang en $\frac{1}{2}$ mm breed, rechtopstaand en geel van kleur. De stijl is 25 mm lang, op doorsnede rond $1\frac{1}{2}$ mm, groen van kleur, voorzien van 14 groene stempels, die 5 mm lang zijn,

Vrucht en zaad zijn mij thans nog niet bekend,

Groeiplaats: Noord-Argentinië.

Met nog vier andere vormen, kreeg ik deze soort van A. H a h n, Berlin-Lichterfelde in 1937, Volgens verklaring van den heer H a h n zijn de planten geleverd door den heer H. B loss f e l d, die ze verzameld zou hebben op den vulkaan *F a m a t i n a* in Noord-Argentinië. Het zouden vormen zijn van de „echte" *famatinensis*. Dit komt mij zeer onwaarschijnlijk voor, daar het gebied van de vulkaan *F a m a t i n a* zeer onvruchtbaar en droog is. Het moet derhalve uitgesloten worden geacht, dat een dergelijk gebied planten voortbrengt zooals de importen op de eene foto. Dergelijke rijk spruitende beschadigde toppen kunnen in dat gebied niet voorkomen.

A. F. H. BUINING.